

МАЛАЛА ЮСАФЗАЙ

(1997 р.н.; Пакистан)

У 16 років отримала засновану Європейським Парламентом премію імені Сахарова за свободу думки, а в 17 – стала наймолодшою лауреаткою Нобелівської премії миру, борючись за доступність освіти для жінок у всьому світі. За свою діяльність у Пакистані на шляху до школи була розстріляна терористами Талібану, які забороняли жінкам навчатися. Завдяки успішній операції вижила, навчається в коледжі Оксфордського університету, створила The Malala Fund і написала книжку «Я – Малала».

ІКБАЛ МАСІХ

(1983-1995; Пакистан)

У 10 років утік від дитячого рабства і став лідером руху, щоб покласти цьому край раз і назавжди. Він допоміг урятуватися ще понад 3000 дітей і подорожував по світу, виступаючи проти дитячого рабства. Хлопчика вбили, коли йому було 12 років, на його похоронну службу прийшли 800 осіб. Однак його спадщина живе і після його смерті. У 2009 році Конгрес затвердив щорічну премію імені Ікбала Масіха для активістів, які борються за припинення дитячої праці.

БАНА АЛЬ-АБЕД

(2009 р.н.; Сирія)

У 7 років, перебуваючи в Алеппо під час його штурмів військами Башара Асада, на своїй сторінці у Твіттері регулярно розповідала про все, що відбувалося з нею, її родиною. Дівчинка зверталася до світової спільноти з проханнями припинити кровопролиття. Щойно Асаду повідомили про популярність сторінки, дівчинку почали висміювати та сумніватися в її існуванні. Тоді міжнародна журналістська група Bellingcat провела розслідування і підтвердила, що дівчинка дійсно живе в Алеппо і це її сторінка.

АНОЯРА ХАТУН

(2001 р.н.; Індія)

У 12 років стала жертвою торгівлі дітьми та згодом була врятована міжнародною організацією «Save children» (Врятуйте дітей). Вона повернулася до Західної Бенгалії і присвятила своє життя тому, щоб покласти край торгівлі дітьми, дитячій праці, раннім шлюбам, а також виступає за належний медичний догляд та дитячу освіту. Нині Анояра вже врятувала 85 дітей, допомогла уникнути 35 дитячих шлюбів і влаштувала до шкіл сотні дітей.

ДАНИЛО СТОЛБУНОВ

та ЯНА ПАНФІЛОВА (1998 і 1997 р.н.; Україна)

Данило та Яна – співзасновники благодійної правозахисної організації «TEEN-ERGIZER», яка інформує молодь щодо проблем ВІЛ та консультує тих, хто дізналися про свій статус. Вони пишуть статті, виступають по телебаченню, розповідаючи про те, як жити із ВІЛ-позитивним статусом, а також виступають проти дискримінації людей з ВІЛ та розвінчують міфи довкола цієї теми.

АННА ФРАНК

(1929-1945; Німеччина, Нідерланди)

У 13 років, перебуваючи у сховку в окупованому Амстердамі, почала вести щоденник, який назвала «Het Achterhuis» (У задньому будинку). Навесні 1944 року почула по нідерландському радіо виступ міністра освіти Нідерландів, який закликав зберігати будь-які документи, що свідчитимуть про страждання народу в роки німецької окупації, і переробила свої записи на роман. Померла в концтаборі у 16 років. Щоденник Анни був перекладений більш як 60 мовами з моменту його першої публікації в 1947 році.

МІКАЇЛА УЛЬМЕР

(2005 р.н.; США)

Дізнавшись про те, як багато бджоли роблять для навколишнього середовища і як вони вимирають, чотирирічна дівчинка вирішила вжити заходів, приєднавшись до місцевого дитячого бізнес-змагання. Її продуктом був сімейний рецепт лимонаду, підсолодженого місцевим медом, а частина продажів надходила організаціям, які борються за збереження популяції медоносних бджіл. Дівчинка продає свій лимонад на публічних заходах і має партнерство з Whole Foods.

КЕТІ СТАЛЬЯНО

(1998 р.н.; США)

У третьому класі як результат виконання домашнього завдання змогла виростити капустину вагою понад 18 кг і передала її до місцевого притулку. Згодом дівчинка отримала вдячного листа, у якому повідомлялося, що цією капустиною вдалося нагодувати 275 людей. Це надихнуло її на створення неприбуткової організації, «Katie's Krops», яка саджає городи з єдиною метою – пожертвувати їжу бездомним. Зараз у більш ніж 30 штатах діє понад 100 городів, якими керують молоді люди, такі як Кеті.

КАССАНДРА ЛІН

(1998 р.н.; США)

У п'ятому класі дізналася, що рослинне масло можна перетворити на біопаливо, і вирішила, що це допоможе врятувати світ. Дівчинка почала з маленьких кроків, переконуючи місцеві ресторани у своїй громаді пожертвувати свої відходи з олій для переробки. Коли вона розширила програму на інші території довкола свого дому, її проєкт TGIF (Перетворіть жир на паливо) офіційно запрацював повним ходом. Її робота відзначена кількома екологічними нагородами.

The number '10' is rendered in a bold, stylized font. The '1' is primarily yellow with a blue outline, and the '0' is primarily blue with a yellow outline. The numbers are positioned on the left side of the page.

ІСТОН ЛАЧЕПЕЛЄ

(1995 р.н.; США)

У 14 років побудував прототип для роботизованої руки – з Lego і рибальського дроту, отримав за це третє місце на державному науковому ярмарку в Колорадо. Неначе знак долі – на науковій виставці він зустрів семирічну дівчинку з протезною рукою вартістю \$ 80 000. Саме тоді стала зрозумілою місія Істона – створити більш фінансово доступну альтернативу. Він запустив стартап, що використовує 3D-друк для створення протезів рук і кистей, що дозволило знизити ціну на такий протез до \$ 350 на виріб і зробити його набагато сильнішим за людську руку. Креслення виробу можна завантажити безкоштовно.

СЕВЕРН КУЛЛІС-СУЗУКІ

(1979 р.н.; Канада)

У 9 років організувала Дитячу екологічну організацію «E.C.O.». У 12 взяла участь у Конференції ООН з екології і розвитку (Earth Summit) у Ріо-де-Жанейро, де закликала дорослих змінити своє ставлення до природи і ресурсів заради майбутнього дітей. Її виступ перед представниками/-цями 172 країн світу став резонансним. Дівчинка до цього часу займається питаннями захисту довкілля та розумного використання ресурсів, бере участь у міжнародних форумах.

12

ҐРЕТА ТАНБЕРГ

(2003 р.н.; Швеція)

У 16 років щоп'ятниці замість шкільних занять ішла до будівлі шведського парламенту з плакатом «Шкільний страйк за клімат», закликаючи чиновників сприяти зменшенню шкідливих викидів в атмосферу, як того вимагає Паризька кліматична угода. Її запросили виступити на Конференції ООН з питань клімату та Всесвітньому економічному форумі у Давосі. Учні й учениці у різних країнах також стали виходити щоп'ятниці на протести під хештегом #FridaysForFuture. Шведські та норвезькі політики номінували Ґрету на Нобелівську премію миру, а вона й заснований нею рух #FridaysForFuture стали «Послами совісті» міжнародного правозахисного руху Amnesty International.

13

РАЙАН ГРЕЛЯК

(1991 р.н.; Канада)

У 6 років уперше дізнався про нестачу чистої води у бідних районах Африки і взявся працювати над вирішенням цієї проблеми. Він почав займатися господарськими справами, щоб заробити гроші, які відправляв організаціям, що будують свердловини/колодязі у бідних країнах. Але дізнавшись, що вартість побудови одного колодязя 2000 \$ і грошей потрібно набагато більше, у 10 років започаткував Ryan's Well Foundation (Колодязний Фонд Райана). Фонд Райана зміг допомогти понад 800 000 людей, побудувавши вже 900 питних колодязів, також працює зі школами, роз'яснюючи проблему.

14

ЯШ ГУПТА

(1996 р.н.; США)

У 14 років почав збирати окуляри для дітей, які потребують допомоги, після того, як сам зламав власні коригувальні лінзи і чекав тиждень на заміну пари. Хлопчик прочитав статистику, що 12 мільйонів дітей у всьому світі живуть без окулярів, яких вони потребують, щоб чітко бачити, і це спонукало його заснувати свою організацію Sight Learning. Група збирає використані окуляри і доставляє їх дітям, які їх потребують. У Мексиці, Гондурасі, Гаїті та Індії вони вже роздали окулярів більше ніж на \$ 1,5 млн.

15

ЛУЇ БРАЙЛЬ

(1809-1852; Франція)

У 3 роки почав сліпнути через нещасний випадок у майстерні батька, у 5 років цілком втратив зір. У 12 років дізнався про систему зв'язку, яку використовувала французька армія, і це лягло в основу його власної системи читання та письма, яку нині використовують люди зі зниженим зором. Хлопчик завершив свій алфавіт з рельєфних крапок до 15 років, але вперше цей шрифт був адаптований Французьким Королівським інститутом для сліпої молоді через майже два роки після смерті винахідника у віці 43 років.

The number '16' is rendered in a bold, stylized font. The '1' is blue with a yellow shadow, and the '6' is blue with a yellow shadow. The numbers are positioned on the left side of the page.

ДЖУЛІЯ БЛУМ

(1998 р.н.; США)

У 14 років успішно переконала головного редактора «Seventeen» у тому, щоб зобразити справжніх дівчат і здорових моделей без фотошопу. Вона продовжує розглядати феміністські питання як блогерка для TheLaLa.com та для руху Spark. Компанія Bluhm намагається підвищити позитивність зображення тіла однієї обкладинки журналу за один раз.

МАРК ДРОБНІЧ

(2002 р.н.; Україна)

У 15 років зробив чимало для світової науки: авторству хлопця належить серія роботів ELFI, що керуються голосом. Здобув уже не одне перше місце у міжнародних наукових конкурсах, потрапив до фіналу одного з найпрестижніших змагань – Google Science Fair – зі своїм проектом шкільного презентаційного мікроскопу з дистанційним управлінням. Усіх своїх роботів хлопець збирає на основі конструктора LEGO, а також працює над створенням відеоінструкцій, завдяки яким кожна дитина могла б створити собі робота.

18

СОФІЯ-ХРИСТИНА БОРИСЮК

і НІКІТА ШУЛЬГА (2001 та 2002 р.н.; Україна)

В 11 років заснували проєкт з переробки відходів шкільних їдалень «Компола». У грудні 2016 року встановили перший компостер на території своєї школи, а протягом наступних двох років до проєкту долучилися понад 230 шкіл по всій країні. За цей час спільними зусиллями понад 70 тон органічних відходів було перетворено на компост задля покращення якості ґрунту та підживлення дерев. Проєкт став фіналістом шведського конкурсу Children's Climate Prize та переможцем американського конкурсу Eco Hero Awards, також був представлений на міжнародному саміті Seeds&Chips у Мілані.

The number '19' is rendered in a bold, stylized font. The '1' is primarily yellow with a blue outline, and the '9' is primarily blue with a yellow outline. The numbers are positioned on the left side of the page.

МЕМОРА БАНДА

(1996 р.н.; Малаві)

В 11 років її сестру змусили одружитися, і та завагітніла, після чого Мемора вирішила, що ніколи не погодиться на таке сама і буде протидіяти раннім шлюбам інших дівчат. Запустила національну кампанію щодо законодавчої заборони ранніх шлюбів. Завдяки громадському руху, який ініціювала дівчинка, у Малаві прийнято закон, за яким шлюбний вік для дівчаток було піднято до 18 років.

АБРАХАМ КЕЙТА

(1998 р.н.; Ліберія)

У 9 років став свідком того, що його знайому зґвалтували й убили – дітям випало жити в атмосфері війни й насилля в Ліберії. Це залишило глибокий шрам у серці хлопчика, і він вирішив боротися проти насильства над дітьми. Нещодавно отримав премію Children's Peace Prize за притягнення до відповідальності винних у сексуальному й домашньому насиллі над хлопчиками й дівчатками.

СТОП-КІР ЛАБОРАТОРІЯ

**АЛЕКС
СКОТТ**
(1996-2004; США)

Дівчинці було менше року, коли у неї діагностували рак, і свої перші кілька років життя вона боролася з хворобою. Отримавши трансплантацію стовбурових клітин, коли їй було майже чотири роки, пообіцяла започаткувати ятку з лимонадом, щоб зібрати гроші для інших дітей, які проходять через те ж саме. Лимонадна ятка, що підтримує дослідження раку, стала щорічною подією для родини дівчинки, яка збрала понад 1 мільйон доларів, перш ніж померла у вісім років. Її родина продовжує цю справу.

КІМНАТА ТИШІ

**ЕНН
МАКОСІНСЬКА**
(1997 р.н.; Канада)

У 15 років для Google Science Fair винайшла ліхтарик, що живиться від тепла тіла, знайшовши спосіб зменшити відходи (адже одноразові батарейки накопичуються на сміттєзвалищах) і забезпечити електроенергією будинки людей, які не можуть її купити. Також винайшла eDrink, що охолоджує гарячий напій, перетворюючи надлишок тепла в електрику, та може заряджати пристрої. Її винаходи отримали всесвітнє визнання, включаючи «Tonight Show with Jimmy Fallon» і кілька партнерських контрактів.

ВИЇЗНА СЕСІЯ

**КЛОДЕТТ
КОЛВІН**
(1939 р.н.; США)

У 15 років її заарештували в автобусі за те, що вона не поступилася місцем білому пасажирові, вигукнувши: «Це моє конституційне право!». У цей час у штаті Алабама рішенням Верховного суду 1946 року вже була заборонена сегрегація в громадському транспорті – як така, що суперечить американській конституції, але місцева влада ігнорувала це рішення. «Я дуже, дуже пишаюся тим, що зробила. Відчуваю, це було іскрою, і вона запалила інших» – говорила потім дівчинка.

ПРЕС-РУМ

**СОФІЯ
ЛИСЕНКО**
(2002 р.н.; Україна)

У 3 класі дізналася про наукові ярмарки як шанс краще пізнавати точні науки, і через деякий час захопилася ідеєю підвищити проникність ліків до людського мозку. У 17 років створила штучну макромолекулу, що може безперешкодно доставляти ліки до уражених хворобами Альцгеймера чи Паркінсона клітин мозку. Щоб переконатись в ефективності винаходу, провела сотні комп'ютерних експериментів, для чого, розсилаючи численні запити по світу, самотужки знайшла професора-ментора та необхідне обладнання. Отримала перемогу в конкурсі Google Science Fair, веде перемовини з фармакологічними компаніями про можливу співпрацю та мріє про власну справу.

НЕМАЄ ФАСИЛТАЦІЇ

ПРОБЛЕМНІ ДИСКУСІЇ

ПЕРСОНАЛЬНИЙ КОУЧИНГ

**МЕРІ
ГРЕЙС ГЕНРІ**
(1997 р.н.; США)

У 12 років, дізнавшись, що багато її одноліток з інших країн не можуть навчатися, перетворила свою любов до шиття на залучення коштів, щоб фінансувати освіту для малозабезпечених дівчат. Почала шити й продавати пов'язки для волосся, жертвуючи кожний цент цій справі. У 2009 році шиття перетворилося на благодійний проєкт «Reverse The Course», який продавав понад 300 видів аксесуарів, заробив понад 60 000 доларів і допоміг забезпечити навчання в школі для 115 дівчат у Кенії, Уганді, Парагваї та Гаїті. Дівчина отримала премію «Лідерство за права людини» Річарда А. Бермана від Центру освіти Голокосту та прав людини.

